ליקוטי הלכות — הלכות נחלות

עַל פִּי מַה שֶּׁמְּבֹאָר בַּמַּאֲמָר 'הַאי מָאן דְּאָזֵל לְמִינְסָב אִתְּתָא וְכוּ' מַאי חֲזָא דְּאָזֵל לְהֵירָא דְּמִידְלָא מִנַּהּ וְכוּ'' סִימָן כט עַיֵּן שָׁם כָּל הַמַּאֲמָר מִתְּחִלָּתוֹ לְסוֹפוֹ:

וְהַכְּלָל שֶׁצְּרִיכִין לְתַקֵּן הָעַוונוֹת שֶׁל הַשְׂטָ"ה גִּידִין עַל יְדֵי תִּקּוּן כְּלָלִיּוּת הַגִּידִין שֶׁעַל יְדֵי זֶה מֵרִים הַמֹּחִין בִּבְחִינַת כַּנָּשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ וְכוּ' וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ לַבְּנוּנִית לְהַלְבִּין הַדָּמִים שֶׁמֵּהֶם הַכְּתָמִים וַאֲזַי הוּא בְּחִינַת בְּגָדִים לְבָנִים, עַיֵּן שָׁם. וְכֵן הוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַמַּשָּׂא וּמַתָּן עַל יְדֵי תִּקּוּן הַכְּלָלִי שֶׁהוּא צְדָקָה, שֶׁהוּא גַּם כֵּן בְּחִינַת כַּנָּשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ וְכוּ', עַיֵּן שָׁם. וְכֵן הוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַכְּלָלִי שֶׁל הַדִּבּוּר עַל יְדֵי שֶׁבַח הַצַּדִּיקִים שֶׁהוּא גַּם כֵּן בְּחִינַת כַּנָּשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ וְכוּ', עַיֵּן שָׁם:

עִנְיַן יְרֻשָּׁה שֶׁשַּׁיָּךְ לַבָּנִים:

עַל פִּי הַמַּאֲמָר הַנַּ"ל בְּהִלְכוֹת פְּרִיקָה וּטְעִינָה הֲלָכָה ב הַמַּתְחִיל וַיְהִי מִקֵּץ כִּי מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם. כִּי עִקַּר הָרַחֲמָנוּת הוּא לְהָאִיר הַדַּעַת בָּעוֹלָם לָדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים וּלְהוֹצִיא יִשְׂרָאֵל מֵעַוונוֹת שֶׁהֵם רוּחַ שְׁטוּת וְכוּ'. וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁנִּסְתַּלְּקִין צְרִיכִין שֶׁיִּהְיֶה נִשְׁאָר הַדַּעַת בָּעוֹלָם וְעַל כֵּן צְרִיכִין לְהַשְׁאִיר בֵּן וְתַלְמִיד כְּדֵי שֶׁיִּשָּׁאֵר דַּעְתּוֹ לְמַטָּה גַּם כְּשֶׁיִּסְתַּלֵּק לְמַעְלָה. כִּי כְּשֶׁהוּא לְמַעְלָה לְבַד אֵין זֶה שְׁלֵמוּת וְעִקַּר הַשְּׁלֵמוּת הוּא כְּשֶׁזּוֹכִין לִהְיוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה כִּי שְׁנֵיהֶם יַחַד נִקְרָאִין עוֹלָם. וְזֶה בְּחִינַת בֵּן וְתַלְמִיד, כִּי צָרִיךְ לְהָאִיר בְּדָרֵי מַעְלָה וּבְדָרֵי מַטָּה בִּבְחִינַת כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וְכוּ' וְזֶהוּ בְּחִינַת בֵּן וְתַלְמִיד, עַיֵּן שָׁם. וְעַל יְדֵי שֶׁמְּאִירִין בְּבֵן וְתַלְמִיד זוֹכִין לִבְחִינַת מַקִּיפִים בְּחִינַת תַּכְלִית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נֵדַע, בְּחִינַת שֶׁפַע הַכֶּתֶר, עַיֵּן שָׁם. וְעַל יְדֵי כְּלָלִיּוּת בֵּן וְתַלְמִיד זוֹכִין בִּשְׁעַת אֲכִילָה לְקַבֵּל הֶאָרַת הָרָצוֹן בְּחִינַת כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל בְּחִינַת וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ, כִּי הַמַּלְכוּת מְקַבֶּלֶת הַפַּרְנָסָה מִיָּם הַחָכְמָה שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל יְדֵי הֶאָרַת בֵּן וְתַלְמִיד וְכוּ', וְכוּ' עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב:

עִנְיַן יְרֻשָּׁה לַבָּנִים וְעִקַּר הַיְרֻשָּׁה לְבֵן זָכָר דַּיְקָא וְאִם אֵין לוֹ בֵּן וְהַעֲבַרְתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ לְבִתּוֹ וְכוּ':

עַל פִּי הַתּוֹרָה הַמַּתְחֶלֶת אִית לָן בֵּירָא בְּדַבְּרָא וְכוּ' בְּסִימָן לא, עַיֵּן שָׁם כָּל הַתּוֹרָה:

וְהַכְּלָל הַיּוֹצֵא לְעִנְיָנֵנוּ הוּא שֶׁשְּׁמִירַת הַבְּרִית הִוא שְׁתֵּי בְּחִינוֹת בְּרִית עִלָּאָה וּבְרִית תַּתָּאָה שֶׁהֵם צַדִּיק וְלַמְדָן, שֶׁהֵם בְּחִינַת מַלְאַךְ ה' צְבָאוֹת, מַלְאָךְ זֶה בְּחִינַת לַמְדָן, בְּחִינַת מט"ט שֶׁכָּלוּל שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, בְּחִינַת בְּרִית תַּתָּאָה, וְצַדִּיק בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים זֶה בְּחִינַת בְּרִית עִלָּאָה בְּחִינַת ה' צְבָאוֹת אוֹת הוּא בְּצָבָא דִּילֵהּ וְכוּ', עַיֵּן שָׁם. וְעַל יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית, עַל יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְכִסּוּפִין דִּקְדֻשָּׁה לְכִסֵּף וּלְהִשְׁתּוֹקֵק תָּמִיד לַה' יִתְבָּרַךְ וְעַל יְדֵי זֶה עוֹשִׂים נְפָשׁוֹת, כִּי כִּסּוּפִים דִּקְדֻשָּׁה הֵם יְקָרִים מְאֹד, כִּי עַל יָדָם עוֹשֶׂה נְפָשׁוֹת קְדוֹשׁוֹת וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין נְקֻדּוֹת לְהָאוֹתִיּוֹת בִּבְחִינַת נְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף, כִּי הַנְּקֻדּוֹת לְגַבֵּי הָאוֹתִיּוֹת הֵם בִּבְחִינַת נֶפֶשׁ לְגַבֵּי הַגּוּף, כִּי הַנְּקֻדּוֹת מַנְהִיגִים הָאוֹתִיּוֹת וּמְזַוְּגִים וּמְצָרְפִים אוֹתָם,

כִּי בְּלֹא הַנְּקֻדּוֹת אֵין לְהָאוֹתִיּוֹת שׁוּם צִיּוּר וּתְנוּעָה וְלֹא שׁוּם צֵרוּף כְּמוֹ הַגּוּף שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם חִיּוּת וּתְנוּעָה בְּלֹא הַנֶּפֶשׁ. וְאֵלּוּ הַנְּפָשׁוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת נְקֻדּוֹת נַעֲשִׂין עַל יְדֵי הַכְּסוּפִין קְדוֹשִׁים שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִצְטַיְּרִין הָאוֹתִיּוֹת לְטוֹב, וּלְהֵפֶךְ לְהֵפֶךְ חַס וְשָׁלוֹם, עַיֵּן שָׁם. וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁזּוֹכֶה לַעֲשׂוֹת נְפָשׁוֹת עַל יְדֵי כְּסוּפִין קְדוֹשִׁים עַל יְדֵי זֶה כָּל אֲכִילָתוֹ בִּבְחִינַת לֶחֶם הַפָּנִים וַאֲזַי כָּל הַכּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת וְכָל הָעַכּוּ"ם טוֹרְחִין בִּשְׁבִיל פַּרְנָסָתוֹ וְכוּ' וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת פָּנַי יֵלֵכוּ, כִּי הָאֲכִילָה וְהַפַּרְנָסָה הֵם בְּחִינַת הֲלִיכָה, בְּחִינַת רַגְלִין וְכוּ' וּכְשֶׁהֵם עוֹלִין לִבְחִינַת פָּנִים עַל יְדֵי זֶה וַהֲנַחְתִּי לָךְ. כִּי שָׁלְחָן מְכַפֵּר כַּמִּזְבֵּחַ וְכוּ', עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב:

סֵדֶר נַחֲלוֹת:

הַבֵּן וְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצָיו קוֹדְמִין לַבַּת וְכוּ' הָאָב קוֹדֵם לְכָל יוֹצְאֵי יֵרֵכוֹ וְכוּ' וְעִנְיַן הַבְּכוֹר שֶׁנּוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם:

עַל פִּי הַתּוֹרָה אֱמֹר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּסִימָן ב', עַיֵּן שָׁם כָּל הַתּוֹרָה מְבֹאָר שָׁם שֶׁעִקַּר הוּא הַתְּפִלָּה, כִּי עִקַּר כְּלִי זֵינוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ וְכָל הַמִּלְחָמוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה וְכָל הַכְּבִישׁוֹת שֶׁיִּכְבֹּשׁ הַכֹּל מִשָּׁם וְכוּ'. וּמְבֹאָר שָׁם שֶׁיּוֹסֵף שֶׁשָּׁמַר הַבְּרִית זָכָה לַבְּכוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, כִּי הַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם. פִּי שְׁנַיִם הוּא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ סִדּוּר שִׁבְחוֹ שֶׁל מָקוֹם וּבַקָּשַׁת צְרָכָיו וְכוּ', עַיֵּן שָׁם: